

Lokalbuss och färdtjänst

– dags för fokus på förbättringar ur ett tillgänglighetsperspektiv

Motion till Umeå kommunfullmäktige 2017-03-27

Med den fantastiska resandeutveckling som har skett i Umeås kollektivtrafik är det dags att sätta fokus på utrymmet för förbättringar av kvalitet och tillgänglighet. Det är dags att börja ta steg för större tillgänglighet för dem som behöver kollektivtrafiken som mest.

Märta reser på bussen in till centrum. Anledningen till att hon vid påstigning inte ramlar baklänges innan hon parkerat sin rollator och satt sig då busschauffören kör, är att en medpassagerare fångar upp henne. Busschaufförens förklaring är ett så pressat tidschema att de inte hinner vänta tills Märta har satt sig. Anledningen till att Märta nu behöver rullator är en whiplash-skada till följd av ett tidigare resetillfälle med kollektivtrafiken i Umeå. Märta var gymnast i sin ungdom, så hon anser att hon har en bra kroppskontroll och bör kunna åka kollektivt. Hur många äldre och personer med funktionsvariation likt Märta undviker att åka kollektivt eller ska hinna skada sig på sin farofyllda resa med bussen?

Konsekvensen av en allt mer pressad situation för bussförarna är bl.a. att de som behöver kollektivtrafiken allra mest, personer med funktionsvariation eller begränsad rörlighet, känner sig tvingade att ansöka om färdtjänst. Det blir dyrare för skattebetalarna, men inte minst blir det dubbelt så dyrt för Märta själv. Det tredje alternativet för Märta är antingen husarrest eller ytterligare fallolyckor.

Att kollektivtrafiken inte är utformad för dem som behöver den mest är en central tillgänglighetsfråga. Umeå är i gott sällskap med sin oförmåga att på allvar se över tillgänglighetsfrågor som främjar möjligheten för fler att ta bussen. Några områden där det behövs ett större fokus är; bemötande, höj- och sänkning av golv, busshållplatsernas utformning, snöröjning, tidschema, hantering av ramp, säkerhetsanordningar för barnvagnar, och utrymmet i bussen där barnvagnar, permobiler, rullstolar och rollatorer ska samsas.

Den grupp som inte kan åka buss är hänvisade till färdtjänst, eller s.k särskilt kollektivtrafik, där ledstjärnan bör vara likvärdighet med bussåkande i så hög utsträckning som möjligt. Vänsterpartiet menar att det behövs en rad förbättringsåtgärder för att uppnå bättre villkor för dem som behöver kollektivtrafiken som mest. Denna motion tar fasta på några sådana förbättringar.

Idag är det endast färdtjänstberättigade som lönearbetar eller har beslut om daglig verksamhet enligt LSS som har rätt till månadskort. Vänsterpartiet anser att lönearbete bör likställas även med studier eller andra arbetsmarknadsåtgärder som syftar till att uppnå självförsörjning. Vi menar att kostnadsfria

likvärdighet med den vanlige bussresenären bör eftersträvas för den enskilde. För den vanlige kollektivresenären är det en stor skillnad mellan ett månadskort (540 kr/mån) och ett årskort (400 kr/mån), en orättvis skevhet till nackdel för personer med funktionsvariation.

Vänsterpartiet yrkar:

- Att det inom ULTRAS stadstrafik införs kostnadsfritt åkande för den som reser med förskrivna förflyttningshjälpmedel (ex. rollator, rullstol, elskoter)
- Att förskrivna förflyttningshjälpmedel ska vara möjliga att ta med på bussen
- Att högkostnadsskydd/månadskort inom färdtjänsten bör gälla i enlighet med arbetslinjen så som arbetspraktik, praktikplats, studier, arbetsrehabilitering med möjlighet till årskort enligt samma förutsättningar som bussresenärer
- Att tillgängligheten ska kartläggas ur alla aspekter som kan göra att någon inte känner sig välkommen i stadstrafiken
- Att eventuellt identifierade områden för möjliga förbättringar ur ett tillgänglighetsperspektiv kostnadsbedöms och lyfts till politiken
- Att utreda bästa lösningen för att den nämnd/bolag som hanterar kollektivtrafiken också handhar utförardelen gällande särskild kollektivtrafik/färdtjänsten

Ulrika Edman

Lasse Jacobson

Vänsterpartiet

